

...

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.060/2020/8.

A Győri Ítéltábla a dr. Szenthe Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szenthe Zsolt ügyvéd; cím9.) által képviselt **Felperes1** (Cím2.) **felperesnek**-, a Dr. Oláh Ügyvédi Irodája (ügyintéző: dr. Molnár Piroska ügyvéd; Cím10) által képviselt **Alperes1** (Cím1) **I. rendű** és **Alperes2** (Cím1) **II. rendű alperesek** ellen eszközhasználati díj megfizetése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2020. augusztus 28. napján kelt 24. M.70.058/2020/17. szám alatti ítéletével szemben az alperesek által 18. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperesek a marasztalási összeg után 2017. június 3. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot kötelesek megfizetni.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a magyar állam viseli.

Kötelezi az alpereseket, hogy tizenöt napon belül fizessenek meg a felperesnek személyenként 50.800-50.800 (ötvenezer-nyolcszáz-ötvenezer-nyolcszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] 2016. március 16-án a munkáltató felperes és a munkavállaló I. rendű alperes között munkaszerződés jött létre hajógyári kikötő sport-, technikai és szakmai vezetői munkakör 2016. április 1. napjától betöltésére határozatlan időre. Az I. rendű alperes munkavállaló alapbérét a szerződésben havi bruttó 250.000 Ft-ban állapították meg. Kikötötték, hogy a szakmai vezető a munkabéren kívül teljesítményfüggő prémiumot kap. Ez „a bónusz célfeladat-megállapodásban kerül rögzítésre, amely minden év végén összeadódik és az eredmény alapján a következő év januári bérkifizetéssel kerül kifizetésre.” Ugyanezen a napon a felperes és az I. rendű alperes között vitorlásiskola vezetői munkakör 2016. április 1. napjától, határozatlan időre ellátására is munkaszerződés jött létre, melyben az alapbért havi bruttó 150.000 Ft-ban állapították meg. 2016. március 16-án, 2016. április 1-i hatállyal munkaszerződés jött létre a felperes és a II. rendű között is marketing és kommunikációs munkatársi munkakör gyakorlására, melyben a havi bruttó alapbért 50.000 Ft-ban állapították

meg. Az I. rendű alperes a vitorlásiskola vezetői munkakörét, azon belül a gyermek vitorlás oktatást – a felperes munkáltatóval megállapodva – az I.- II. rendű alperes tulajdonába tartozó Aelos- oktató hajókkal, valamint mentőmellényekkel látta el. A 2016. szeptember 12. napján az alperesek és a felperes ügyvezetője, törvényes képviselői részvételével megtartott megbeszélésen rögzítették, hogy "a vitorlásiskola megbecsült éves bevétele, 2,5 millió Ft került kifizetésre bruttó 200.000 Ft / hó L. házaspár számára. (150.000 Ft Alperes1-nak, 50.000 Ft alperes2-nek.) törvényes képviselői egy bevételeket-kiadásokat tartalmazó xls. tábla analizálásába kezd. A L. házaspár kéri, hogy számukra is küldjék el ezt a táblázatot, mert számukra ismeretlen és tartalmával nem értenek egyet." A 2016. szeptember 21. napján ugyanezen személyek részvételével megtartott megbeszélésen az I. rendű alperes visszautalt a (2016) márciusi megegyezésre: "a vitorlásiskola megbecsült éves bevétele, 2,5 millió Ft került kifizetésre bruttó 200.000 Ft / hó L. házaspár számára. A megegyezés szerint a 2,5 millió Ft-on felüli bevételt törvényes képviselői fizetés / bónusz formájában visszatéríti a L. házaspárnak." törvényes képviselői a vitorlásiskola rentabilitását latolgatva elmondta, hogy "veszteséget nem visel el a vállalat."

[2] 2016. szeptember 21. napján a munkáltató felperes az I. rendű alperes sport-, technikai és szakmai vezetői munkaszerződését 2016. október 21. napjára - , 2016. október 3. napján az I. rendű alperes vitorlásiskola oktatói munkaszerződését, valamint a II.rendű alperes munkaszerződését 2016. november 2. napjára rendes felmondással megszüntette. A felmondás indokaként a felperes valamennyi szerződés esetében azt jelölte meg, hogy a cégnél jelenleg a kikötői folyamatok teljes átszervezése valósul meg. Ezen átszervezés érinti a munkavállaló munkakörét, mely az új szervezeti felépítésben nem szerepel, megszűnik. 2016. december 2-án az alperesek írásban felszólították a felperest a munkaviszony megszüntetése miatt részükre kifizetendő járandóság megtérítésére. Így az I. rendű alperes a kikötő szakmai vezetői munkaszerződés után bruttó 604.170 Ft, a vitorlásiskolai ügyvezetői munkaszerződés után 227.405 Ft, a II.rendű alperes 520.603 Ft (együtt: 1.352.178. Ft) elmaradt munkabér megfizetésére. Ezen túl a munkakörök ellátásához szükséges eszközök biztosításával kapcsolatban felmerült egyéb költségek, hajóhasználati díjak jogcímén 4.256.500 Ft kifizetésére. (Ez utóbbin belül a katamaránok használatáért 740.000 Ft, az Aelos oktató hajók használatáért 2.083.000 Ft, a kíséző, mentő motoros használatáért 980.000 Ft és a mentőmellények használatáért 453.500 Ft összegben.) A fizetési felszólítás eredménytelensége miatt az I. rendű alperes 2017. február 14. napján 2.959.825. Ft és késedelmi kamatai megfizetése elmulasztására hivatkozással - míg a II.rendű alperes 2017. április 25. napján 2.648.853 Ft és késedelmi kamatai megfizetése elmulasztására hivatkozással felszámolási kérelmet terjesztett elő a felperes gazdálkodó szervezettel szemben. A felperes munkáltató a követelés törvényi határidőn belüli vitatása hiányában a fizetéseképtelenség megállapítása elkerülése érdekében az I. rendű alperesnek 2017. március 16. napján 2.969.229 Ft-ot - míg a II.rendű alperesnek 2017. június 2-án 2.662.625 Ft-ot kifizetett.

[3] A felperes keresetében elsődlegesen az alpereseket egyetemlegesen 5.631.854 Ft kifizetett munkabér- és használati díj, valamint késedelmi kamatai - míg másodlagosan az I. rendű alperest 2.969.229. Ft, a II.rendű alperest 2.662.625. Ft és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni jogalap nélküli gazdagodás (2013. évi V. tv. Ptk. 6: 579. §) jogcímén. A keresetet elutasító elsőfokú ítélettel szemben a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Veszprém Megyei Törvényszék a 2019. szeptember 19. napján kelt Mf. 20.454/2019/5. számú részítéletével az elsőfokú ítélet munkabér visszafizetésére irányuló keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta; míg ezt meghaladóan hatályon kívül helyezte

és az elsőfokú bíróságot a használati díj visszakövetelésére irányuló kereset tárgyában újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A törvényszék, mint másodfokú bíróság egyetértett a fellebbezett ítélettel abban, hogy a jogalap nélkül kifizetett munkabér visszakövetelésére nyitva álló 60 napos határidő (a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 164. §) elmulasztása miatt ezen keresetrész elutasításának volt helye. Az eszköz használati díj visszafizetésére irányuló követelés azonban a munkaviszonnyal összefüggő, de nem munkajogi megállapodáson alapuló követelés. Ez az adhéziós, munkaügyi perben is érvényesíthető (1952. évi III. tv. rPp. 349. § (3) bekezdése) követelés pedig nem az Mt. 164. §-ában meghatározott 60 napos, hanem a 286. § (1) bekezdésében megállapított hároméves határidő elteltével évül el, amely még nem telt el. Kitért arra is a másodfokú bíróság, hogy kizárólag a felszámolási kérelem alapján, a felszámolás elkerülése érdekében, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27. § (2c) bekezdése alapján kifizetett, de el nem ismert követelés esetében a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alpereseket terheli a bizonyítás az eszközhasználatra vonatkozó megállapodás létrejötte és tartalma tekintetében.

[4] A felperes az eljárás részbeni megismétlése során módosított keresetében elsődlegesen az alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni 4.256.500. Ft, valamint annak az I. rendű alperes esetében 2017. március 17. napjától - míg a II.r. alperes esetében 2017. június 3. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Másodlagosan az I.- II.r. alperest személyenként 2.128.250- 2.128.250 Ft és elsődleges keresetében megjelölt időpontoktól járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Kifejtett álláspontja szerint a munkaszerződések megkötésekor a felperes és az alperesek között arra jött létre megállapodás, hogy a vitorlásiskola működtetéséhez szükséges Aelos kishajókat és a mentőmellényeket az alperesek biztosítják, melynek fejében a felperes vállalta a hajók karbantartását, szervizelését a saját szervízcsapatával és anyagával. A felperes rendelkezett mentő motorossal, így azt az I. rendű alperesnek nem kellett bérelnie, ezt a felperes kifejezetten megtiltotta. Szintén rendelkezett a felperes a csak felnőttek számára igénybe vehető katamaránnal is. Az I. rendű alperes szakmai vezetői munkakör betöltésére irányuló munkaszerződésében is nevesített bónuszra jogosultságot külön célfeladat-megállapodásra utaltak, melyet azonban nem kötöttek meg, mivel a felperes vitorlásiskola tevékenysége nem termelt nyereséget. Hangsúlyozta, hogy az I.r. alperessel szemben nem az éves 2,5 millió Ft feletti bevétel-részből vállalta a bónusz megfizetését, hanem annak költségekkel, kiadásokkal csökkentett részéből, a nyereségből.

[5] Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen a kereset elutasítását, míg másodlagosan a per megszüntetését kérték, hatáskör hiányában. (rPp. 157. § a) pontja, 130. § (1) bekezdés b) pontja) A permegszüntetés iránti kérelmüket arra alapították, hogy a jogalap nélküli gazdagodás nem munkajogi és nem adhéziós igény, melyben a rPp. 349. § alapján a munkaügyi bíróság járhat el. A felperes az eljárás részbeni megismétlése során munkajogi igényt már nem érvényesített, így a fennmaradó követelés sem lehet adhéziós igény. Azzal védekeztek, hogy a munkaszerződések megkötésekor, 2016 márciusában abban állapodtak meg a felperessel, hogy a vitorlásiskolai oktatási tevékenységet a saját eszközeikkel végzik és a felperes a használat ellenértékeként megfizeti a 2,5 millió Ft éves bevétel feletti bevétel-részt. Erre utalt az I. rendű alperes szakmai vezetői munkaszerződése 2. § (3) bekezdése. Az oktatási tevékenység ellátásához szükség volt az Aelos oktatóhajókra, a mentőmellényekre és a motoros, mentőhajóra. A felperes rendelkezett motoros hajóval, azonban annak nem voltak megfelelő okmányai (vízjogi engedély, műszaki vizsga). Az I. rendű alperesnek 5 órára motoros hajót kellett bérelni. A katamaránra a vitorlásiskola vezetői szerződés munkaköri

leírásában is szereplő felnőttoktatáshoz, illetve versenyzésre felkészítéshez volt szükség. Vitatták, hogy a felperessel abban állapodtak volna meg, hogy az eszközhasználat fejében a hajókat karbantartja, szervizeli.

[6] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az I.- II.rendű alperest, hogy személyenként fizessenek meg 2.128.250- 2.128.250 Ft tőkét, valamint annak a 2017. június 3. napjától a kifizetés napjáig járó "törvényes kamatát", továbbá a felperes perköltségét. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket és az állam által előlegezett költséget az állam viseli. Határozata indoklásában elsődlegesen elvetette azt a felperesi érvelést, hogy a használati díj visszakövetelése iránti kereset a rPp. 349. § (3) bekezdésében szabályozott és munkaügyi perben érvényesíthető adhéziós igény lenne. Kifejtett álláspontja szerint a felek között polgári jogi szerződés nem jött létre, köztük kizárólag munkaviszony állt fenn, így az ítélettel elbírált követelés is munkaviszonyból eredt. Részben nem értett egyet az elsőfokú bíróság a perben eljáró másodfokú bíróság azon iránymutatásával, hogy a rPp. 164. § (1) bekezdése alapján a munkavállaló alpereseket terhelne a saját eszközeik használatának ellenértékére vonatkozó megállapodás létrejöttére, tartalmára és minden olyan körülményre vonatkozó bizonyítás kötelezettsége, amelyre az igényeiket alapították. Az Mt. 51. § (2) bekezdése azon szabályából kiindulva, hogy a munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költséget megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan merült fel, a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy alaptalan az alperesek saját eszközeinek használatára vonatkozó ellenérték kifizetése. Leszögezte a bíróság, hogy a munkaszerződésekben írásban a felek nem állapodtak meg az alperesek által hivatkozott tartalommal az eszköz-használati díj ellenértékében, hanem csak egy később meghatározandó célfeladat megállapodás alapján, bónuszban. Részletezte, hogy az alperesek minden hónapban táblázatban dolgozták ki a tevékenységükre vonatkozó adatokat és ezek részeként a használt eszközökkel felmerült költségeket, melyeket a munkáltató felperes elfogadott és ki is fizetett. Ezért az alperesek nem az eszközök használatára vonatkozó költségeket, hanem a használatért járó ellenértéket, használati díjat igényeltek. Elemezve a 2016. szeptember 12. és 2016. szeptember 21. napján megtartott megbeszélésekről készült emlékeztetőket a bíróság úgy ítélte meg, hogy azok nem igazolták, hogy a kifejezett megállapodás született volna arra, hogy az alperesek igényt tarthatnak az eszközeik használatáért ellenértékre. A kihallgatott tanú3 és tanú1 vallomása szintén nem igazolta ilyen megállapodás létrejöttét, mivel nem voltak jelen ennek megkötésekor. Figyelemmel volt arra is a bíróság, hogy az alperesek a munkaviszony fennállása alatt nem igényelték az eszköz-használati díj ellenértékét a felperestől. Mindezek alapján megállapította, hogy nem jött létre megállapodás arra a felek között, hogy a felperes a költség kifizetésén túl ellenértéket fizetne az alpereseknek eszközeik használatáért. Az alperesek által állított bónusz kifizetésére pedig a tanúvallomások alapján feltételes megállapodás jött létre, ez a feltétel (a felperes vitorlás iskolai tevékenysége nyereségessége) pedig nem következett be.

[7] Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása, míg másodlagosan annak hatályon kívül helyezése iránt az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Elsődlegesen azt kifogásolták, hogy az elsőfokú ítélet önmagának ellentmondó, amikor a jogi indokolást megelőzően rögzíti, hogy a kereset megalapozatlan, mégis a rendelkező részben az alpereseket marasztalja. Az ítéletben megállapított tényállást hiányosnak és megalapozatlannak nevezték. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem volt figyelemmel a felperes ügyvezetője személyes előadására (M.291/2017/23. jegyzőkönyv 3. oldal), valamint tanú1 (M.291/2017/48. jegyzőkönyv 3. oldal, M.70.058/2020/17. jegyzőkönyv 6. oldal) és tanú3 (M.291/2017/39. jegyzőkönyv 4. oldal) tanúk vallomásaira, melyek igazolták az

eszközhasználatra vonatkozó megállapodást és a 2,5 millió Ft feletti bevétel-részre vonatkozó alperesi igényt. Hivatkoztak a 2018. október 10. napján M.291/2017/22/A/ 31. szám alatt csatolt iratra, amely az egyéb tényekkel együtt megítélésük szerint bizonyítja, hogy a felperes és az alperesek között a saját eszközeik használatának ellentételezésére vonatkozó megállapodás létrejött. Attól függetlenül, hogy 2016. márciusában a felek még nem tudták meghatározni azt a konkrét összeget, hogy a működésük során milyen összegű bevétel keletkezik, még az eszközhasználat ellenértékére vonatkozó megállapodás a teljes, a jövőben befolyó összegű bevételt jelenti. Ugyancsak bizonyítja a 2016. márciusi megállapodás létrejöttét és tartalmát a 2016. szeptember 21. napján kelt emlékeztető. Mindezen bizonyítékok együttes értékelésével a bíróság arra a következtetésre juthatott volna, hogy a szóbeli megállapodás nem csak az alperes saját eszközeinek használatára - , hanem azok ellentételezésére is létrejött. Kifogásolták az elsőfokú ítélet azon megállapításait, hogy a munkaviszonyuk megszűnését, 2016. októberét követően táblázatokat készítettek volna a felperes részére, amelyben bármely költség vagy kiadás szerepelne. Annak tényét, hogy – az ítéletben foglaltakkal szemben – az alperesek semmilyen tájékoztatást nem kaptak a felperestől a vitorlásiskola tevékenységével kapcsolatos kiadásokról, alátámasztja az M.291/2017/22/A/37. szám alatt csatolt 2016. szeptember 12. napján kelt emlékeztető. Téves annak megállapítása is, hogy a munkáltató vitorlásiskolai tevékenysége veszteséges volt. Helyesen nem az alperesek, hanem a felperes készített külön a bevételekről és költségekről táblázatot, melyet igazol tanúl tanú vallomása is. A felperes által készített táblázat adataival szemben az alperesek kifogással éltek, melyet tanúsít a 2016. szeptember 21-én megtartott megbeszélésről készült emlékeztető (M.125/2019/16/A/49) is. Így kifogásolták, hogy a bevételek között nem szerepel az a nettó 997.608 Ft, melyet a felperesnek kellett volna kiszámláznia törvényes képviselői és tanú3 oktatása után. Kifogásolták a további tanú bizonyítási indítványaik indokolás nélküli mellőzését. Kitértek arra is, hogy amennyiben az ítéltábla osztaná az eljárásban korábban másodfokú bírósággként eljáró Veszprémi Törvényszék Mf.20.454/2019/5. számú részítéletében foglalt jogi álláspontot és egyetértene azzal, hogy a felperes visszakövetelés iránti igénye polgári jogi igény, abban az esetben annak elbírálására a munkaügyi bíróságnak nem volt hatásköre. A másodfokú részítélet jogerős rendelkezése szerint a munkabér visszakövetelése iránti keresetrész elévült, az elévült követelés mellett pedig adhéziós igénynek (rPp. 349. § (3) bekezdése) nincs helye. A munkaviszonnyal közvetlen kapcsolatban lévő jogra alapított igény elbírálása csak akkor tartozik a munkaügyi bíróság hatáskörébe, ha azt a felek a munkaviszonyból eredő munkaügyi perben érvényesítették. (EBH 2004. 1069.)

[8] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Előre bocsátotta, hogy az alperesek felszámolási kérelemben megjelölt követelése egyrészt munkajogi (túlóráért járó munkabér) volt, másrészt a munkaviszonyhoz szorosan tapadó (az "eszközök biztosításával felmerült költségek, hajó használati díjak ") adhéziós igény. Mivel a felperes az alperes követelését nem ismerte el, ezért a felszámolás elkerülése érdekében történt kifizetést jogalap nélküli gazdagodás jogcímén követelte vissza. Tekintve, hogy az alperesek követelése munkajogi természetű volt, ezért a keresetet a munkaügyi perben kellett vizsgálni. A Veszprémi Törvényszék a perben hozott másodfokú részítéletében (Mf. 20.454/2019/5.) iránymutatást adott a részben megismételt eljárásra, amely szerint az eszköz-használati díj ellenértékére vonatkozó igény a rPp. 349. § (3) bekezdése szerinti adhéziós igény, illetve az alpereseket terheli a rPp. 164. § (1) bekezdése alapján az eszközhasználatra vonatkozó megállapodás létrejötte, tartalma, illetve az azzal összefüggő minden körülmény bizonyítása. A megismételt eljárásban a rPp. 252. § (4) bekezdése szerint a bizonyítást ezen iránymutatás szerint kell lefolytatni. Az elsőfokú bíróság ugyan az ítéletében rögzítette, hogy nem osztja a másodfokú

bíróság által leírt iránymutatást, de ennek ellenére a bizonyítást megfelelő módon folytatta le. Ugyanakkor a másodfokú bíróság említett iránymutatásával szemben tért ki az ítéletében arra, hogy a felperes nem tudta bizonyítani a felek közötti polgári jogi megállapodás létrejöttét és az alapján a jogalap nélküli kifizetést. A fellebbezésben kifogásolt, indokolás nélküli tanú meghallgatások mellőzésének amiatt nem volt jelentősége, mert a tanúként kihallgatni kért személyek egyike sem volt jelen a felperes ügyvezetője és az alperesek között a munkaviszony létrejöttét megelőző tárgyaláson. Egyetértett a fellebbezett ítélet végső jogkövetkeztetésével, azzal, hogy a költségek megfizetésén túlmenően nem jött létre megállapodás egyéb ellenérték, díj megfizetésére. Emiatt a felperes jogalap nélkül fizette meg a követelt összegeket az alpereseknek, amelyek visszajárnak. Értékelése szerint az alperesek az ítélet hatályon kívül helyezésére vezető, a rPp. 252. §-ában szabályozott okot nem jelöltek meg. Ugyan több okiratra hivatkoztak, melyeket megítélésük szerint a bíróság nem vett figyelembe, de azt nem vezették le, hogy az állított iratellenes ténymegállapítások, illetve a bizonyítékok téves mérlegelése milyen módon vezethet az ítélet megváltoztatására. Az ítélet indokolásában szereplő "a kereset megalapozatlan" kitétel csak elírás lehet. Annak, hogy a 2016. szeptember 21-i megbeszélés után az alperesek azt közölték tanú1 tanúval, hogy ők, hogy értelmezték a megállapodást, még nem igazolja, hogy a felek megállapodtak volna, hogy a vitorlás iskola teljes bevételét az alperesek kapják. A felperes munkáltató sem a 2016. szeptember 12., sem pedig a szeptember 21. napján kelt emlékeztetőt nem fogadta el, azt a II.rendű alperes készítette el a saját álláspontjának megfelelően. Az alperesek fellebbezésükben tanú3 tanúvallomásából részletet ragadtak ki, de az idézett lényeges mondat nincs befejezve. A tanú azt mondta el a felperes ügyvezető és az alperesek közötti tárgyalásról, hogy a felek abban állapodtak meg, hogy ha a vitorlás iskola nyereséget termel akkor "még beszélnek róla", hogy az alperesek ebből a nyereségből valamilyen arányban esetleg részesülhetnek. Az alperes által bizonyítékként megjelölt okiratok (az A/31 szám alatti e-mail és az A/49 alatti emlékeztető) valójában csak az alperesek nyilatkozatát tartalmazta. Iratellenes az a felvetés, hogy a bíróság ezeket a dokumentumokat kizárta volna a bizonyítékok köréből, mivel azokat illetően az ítélet (40)-(42) bekezdéseiben részletesen kifejtette az álláspontját. tanú1 tanú vallomása megerősítette, hogy a felperes kivetített táblázatban adott részletes tájékoztatást a vitorlás iskola bevételeiről és kiadásairól, bár a per érdeme szempontjából ennek jelentősége nincs. Helytelen az az érvelés, hogy munkajogi igény hiányában a felperesi kereset adhéziós igényként elbírálása nem lehetséges, mivel az adhéziós igény nem vált önálló igénnyé azzal, hogy a munkajogi igényt a másodfokú bíróság már jogerősen elbírálta, a megismételt eljárás nem önálló eljárás.

[9] Az alperesek a fellebbezési ellenkérelemre további nyilatkozatot terjesztettek elő, melyben hangsúlyozták, hogy a fellebbezési ellenkérelem szerint is jogalap nélküli gazdagodás (Ptk.6: 579. § (1) bekezdése) jogcímén előterjesztett kereseti követelés nem lehet a rPp. 349. § (3) bekezdése szerinti adhéziós munkajogi igény.

[10] A fellebbezés nem alapos.

[11] A másodfokú bíróság a fellebbezést a 112 / 2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[12] Az elsőfokú bíróság a nagyobbbrészt helyesen megállapított tényállás alapján érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva kötelezte az alpereseket a felperes által a

fizetése képtelensége megállapítása elkerülése érdekében kifizetett eszközhasználat ellenértéke megfizetésére.

[13] Az ítéltábla elsődlegesen mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából (14) bekezdés) a kereset alaptalanságára vonatkozó mondatot, mivel az nyilvánvalóan ellentétben áll a kereset alapossága folytán marasztaló rendelkező résszel, illetve a jogi indokolással. Helyesen tehát a felperes keresete alapos volt.

[14] A törvényszék a perben vitás, az I. rendű alperes munkaviszonya ellátásához szükséges eszközhasználati megállapodás megítélésénél helyesen indult ki az Mt. 51. §-ából. Az Mt. 51. § (1) bekezdése II. fordulata úgy rendelkezik, hogy a munkáltató köteles – a felek eltérő megállapodása hiányában – a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani. A perbeli esetben azonban az I. rendű alperes vitorlásiskola vezetői munkaszerződésében a munkaköri leírásban szereplő gyermek- és felnőttoktatáshoz a munkáltató felperes nem biztosította feltételként a munkaviszony ellátásához nélkülözhetetlen Aelos kishajókat és a mentőmellényeket. Ezért azok használatára – a felek egyező perbeli nyilatkozata szerint – az általános törvényi szabálytól eltérve eszközhasználati megállapodás jött létre a tulajdonos alperesek és a használó munkáltató felperes között. Az eszközhasználati megállapodásra a munkáltató felperes és a munkavállaló alperesek a munkaszerződéseikben (Mt. 42. §) nem tértek ki, melynek indoka lehetett, hogy az eszközök az alperesek közös tulajdonában álltak míg a használatukra csak az I. rendű alperes egyik (a vitorlásiskola vezetői) munkaviszonya ellátásához volt szükség.

[15] Az eszközhasználati megállapodás nem közvetlenül az alperesek a felperessel megkötött munkaszerződésén alapult, hanem – ahhoz szorosan kapcsolódó – kötelmi (polgári) jogi szerződés (Ptk. 6: 58. §) útján jött létre. Az elsőfokú bíróság a perben feltárt tényekből helytelenül következtetett arra, hogy a perben nem vált bizonyossá, hogy a felek között a munkaszerződésen kívüli más, polgári jogi megállapodás is létrejött volna. (elsőfokú ítélet (17), (36) bekezdés)

[16] Téves az az ítéleti megállapítás, valamint a fellebbezés ezen alapuló érvelése, hogy a keresettel érvényesített és az elsőfokú ítélet által elbírált igény nem a rPp. 349. § (3) bekezdése szerinti adhéziós követelésnek minősül. A felperes által az eljárást megindító keresetlevéllel együttesen érvényesített jogalap nélkül kifizetett munkabér és eszközhasználati díj iránti keresetben az eszközhasználat ellenértéke visszafizetése iránti keresetrész kifejezetten a munkaviszonnyal összefüggő, de nem munkajogi megállapodáson alapuló, adhéziós igény. Az adhéziós keresetrész ilyen jellegét pedig utóbb nem szünteti meg, ha a bíróság a munkajogviszonyon alapuló munkabér visszafizetése iránti keresetrésztől részítéletével (rPp. 213. §(2) bekezdése) már jogerősen rendelkezett.

[17] Azt helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az alperesek elmaradt munkabér- és eszközhasználat ellenértéke iránti, a felszámolási kérelem útján érvényesített követelése törvényben meghatározott határidőn belüli (Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja) vitatása hiányában, a fizetése képtelenség megállapítása és a felszámolás elrendelése elkerülése érdekében a Cstv. a felszámolási kérelmek benyújtásakor hatályos 27. § (3) bekezdése alapján teljesített fizetést az alpereseknek, amely nem minősül tartozáselismerésnek, illetve visszakövetelhető.

[18] Egyetértett a másodfokú bíróság a törvényszék azon álláspontjával is, hogy az eszközhasználat ellenértékére munkajogi- avagy polgári jogi írásba foglalt szerződés (megállapodás) hiányában a rPp. 164. § (1) alapján az eszközhasználati díjat érvényesítő alpereseket terhelte az ellenértékre vonatkozó megállapodás tartalmának, azaz a díj mértékére vonatkozó megállapodás bizonyítása. (ítélet (22) bekezdés) A felek az eszközhasználat ellenértékére vonatkozó eltérő perbeli nyilatkozatait és a perben felmerült bizonyítékokat is helytállóan mérlegelte a törvényszék az rPp. 206. § (1) bekezdése alapján, amikor megállapította, hogy az alperesek ezen bizonyítási kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni és a perben nem vált bizonyossá, hogy a felperes a vitorlás iskola 2,5 millió Ft feletti bevételét vállalta ezen a jogcímen megfizetni.

[19] A fellebbezésben előadottakkal szemben a perben kihallgatott tanúk, tanú1 és tanú3 vallomásai semmilyen értelemben nem támasztották alá az alperesek eszközhasználat ellenértékére vonatkozó állítását. tanú1 azt hangsúlyozta (M. 291/2017/48. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal; M.70.058/2020/17. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal), hogy nem tud az eszközhasználat ellenértékére vonatkozó megállapodás megkötéséről, ilyen tárgyaláson nem volt jelen. Vallomásában kitért arra is (M. 70.058/2020/17. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal), hogy a 2016. szeptember 21. napján megtartott megbeszélésen az I. rendű alperes azt a megjegyzést tette, hogy "a 2,5 millió Ft bevételen felül bónuszként vagy bérként már megállapodtak..." A vallomás szerint azonban a felperes ügyvezetője csak arra adott utasítást a felperes könyvelését végző tanúnak, hogy "majd meglátjuk, hogy milyen bevétele, és milyen eredménye lesz ennek az alperesi tevékenységnek, vagy egyáltalán lesz-e eredménye ennek." A tanú szerint tehát a felperes ügyvezetője – egybehangzóan az I. rendű alperes szakmai vezetői munkaszerződése 2. § (3) bekezdésében foglaltakkal – a felperes vitorlásiskolai tevékenysége éves eredményétől és külön célfeladat-megállapodás megkötésétől tette függővé az I. rendű alperes részére további juttatás nyújtását, mely megállapodás megkötésére azonban nem került sor. Ezt erősítette meg tanú3 tanú vallomása is (M. 291/2017/39. jegyzőkönyv 4. oldal), amely szerint (alulról (4) bekezdés) az alperesek éves munkabér kiadásán felül még jelentkezik összeg, "akkor arról majd még beszélnek."

[20] A perorvoslati kérelemben hangsúlyozottak ellenére a 2016. szeptember 12. és a 2016. szeptember 21. napján megtartott megbeszélésekről készült (és a II. rendű alperes által írásba foglalt) emlékeztetők (M. 291/2017/22/A/37; M. 291/2017/36/F/5.; M.125/2019/16/A/49.) szintén nem igazolják a 2,5 millió forint feletti bevétel, mint eszközhasználat ellenértékére vonatkozó megállapodás létrejöttét. Az emlékeztetők csupán az I. rendű alperes erre vonatkozó igényét jelzik, de a 2016. szeptember 21. napján kelt emlékeztető I. pontjából is kitűnően a felperes ügyvezetője fenntartotta az arra vonatkozó jogát, hogy az emlékeztetőben foglaltakra részletes észrevételeket terjesszen elő. Arra nézve pedig nincsen peradat, hogy ilyen észrevételében elfogadta volna a 2,5 millió Ft bevétel feletti bevétel-részre vonatkozó alperesi igényt. A fellebbezésben az alperesek nem fejtették ki, hogy milyen módon igazolja az általuk állított megállapodás létrejöttét a 2016. június 14. napján a II.rendű alperes által a felperes ügyvezetőjének elküldött (angol nyelvű) e-mail üzenet, amely szerint addig az 1 millió forint (bevételt) már elérték. (M.291/2017/22/A/31.)

[21] Egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbezési ellenkérelemmel abban, hogy az alperesek által még kihallgatni kért személyek vallomása nem volt szükséges a tényállás megállapításához, mivel azok egyike sem volt jelen a felperes ügyvezetője és az alperesek

között a munkaviszony létrejöttét megelőző tárgyaláson. A törvényszék a további tanúbizonyítást eljárásjogi szabálysértés nélkül mellőzte.

[22] Az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi álláspontra helyezkedett, amikor úgy ítélte meg, hogy az eszközhasználatra vonatkozó szerződéses jogviszony fennállása kizárta, hogy a felperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén igényelje vissza a felszámolás elkerülése érdekében kifizetett összeget. (elsőfokú ítélet (36) bekezdés) A jogalap nélküli gazdagodás (Ptk. 6: 579. § (1) bekezdése) mint szubszidiárius (járuvékos) jellegű törvényi tényállás alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a jogvita a felek jogviszonyára irányadó speciális szabályok alapján nem bírálható el; az nem alkalmazható, ha a követelésnek van más – akár jogszabályon, akár szerződésen alapuló – jogcíme. A felek közötti szerződéses jogviszony ténye azonban a jogalap nélküli gazdagodás alkalmazhatóságát nem feltétlenül zárja ki, ha a konkrét jogviszonyra irányadó szabályok vagy a szerződés a vagyoneletolódásra nem adott jogalapot. (BH2010.333., BH2004.461., Kúria Pfv.I.21.030/2018/7.)

[23] A konkrét esetben a felek kétségtelenül megállapodtak a felperesi eszközhasználatban, de a perben csak az vált bizonyossá, hogy a használat fejében a felperes az eszközök karbantartását vállalta. Az eszközhasználat további ellenértékére, az alperesek által állított díjazásra vonatkozó megállapodás hiányában a felperes a Cstv. 27. § (3) bekezdés alapján kifizetett összeget csak jogalap nélküli gazdagodás jogcímén követelhetette vissza, mivel az ellenérték a felek szerződésének bizonyított tartalma nem tért ki. A vagyoneletolódásnak ugyanis nem volt tényleges szerződési jogalapja.

[24] Ezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az elsőfokú ítéletet a végrehajthatóság érdekében az alperesek által fizetendő késedelmi kamat mértékét illetően a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján pontosította a másodfokú bíróság.

[25] A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperesek a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján viselni kötelesek a másodfokú eljárás során felmerült ügyvédi munkadíjból álló saját, illetve felperesi perköltséget. Ez utóbbi összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22) IM. rendelet 3. § (2),(5),(6) bekezdései alapján a per tárgyának értékét, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálást figyelembe véve az általános forgalmi adóval növelt, az alpereseket személyenként terhelő 50.800- 50.805 Ft-ban határozta meg.

[26] A munkavállalói költségkedvezményben (Pp. 358/B. §) részesült alperesek által le nem rótt fellebbezési illetéket a magyar állam viseli.

Győr, 2021. március 23.

Dr. Bartus Erika sk.
Mózsa Gábor sk.

a tanács elnöke
bíró

Dr. Ferenczy Tamás sk.

előadó bíró

Dr.

